

1.2.2007

Juridiska enheten

ANVÄNDNING AV REPRODUKTIONER AV EURO OCH MARK I MARKNADSFÖRING

1 Allmänt

Reproduktioner av euro får användas i marknadsföring eller annat syfte endast på villkor att Europeiska centralbankens (ECB) regler för reproducering av eurosedlar följs. I sammanhanget må nämnas att även för reproducering av de finska sedlar som upphörde att gälla som lagliga betalningsmedel den 1 mars 2002 krävs tillstånd åtminstone av Finlands Bank men också av andra eventuella rättsägare. Syftet med dessa regler är att förebygga missbruk, förhindra otillbörligt utnyttjande och värna om upphovsrätten till sedelmotiv.

ECB har upphovsrätt till alla eurosedlar och Finlands Bank till alla finska sedlar på samma sätt som centralbankerna i regel har upphovsrätt till respektive lands sedlar.

Något skriftligt tillstånd behövs inte för reproducering av eurosedlar som uppfyller de krav enligt artikel 2 i ECB:s beslut som återges nedan (= huvudregel).

2 Eurosedlar

a) Reproducering av eurosedlar

Enligt artikel 2 i Europeiska centralbankens beslut av den 20 mars 2003 (ECB/2003/4) skall reproduktioner av eurosedlar uppfylla följande krav:

1. Med *reproduktioner* avses alla fysiska och icke fysiska bilder som hämtar material från hela eurosedlar eller delar därav, enligt specifikationerna i artikel 1, eller från delar av sedlarnas enskilda mönsterelement, såsom färger, mått, bokstäver eller symboler, och som kan likna eller erinra om en eurosedel, oberoende av
 - a) bildens storlek
 - b) de material eller tekniker som använts för att framställa den
 - c) om beståndsdelar eller bilder tillagts som inte kommer från sedlar
 - d) om mönstret på eurosedlarna, exempelvis bokstäver eller symboler, har ändrats.
2. Reproduktioner som allmänheten kan förväxla med äkta eurosedlar skall anses vara icke lagenliga.
3. Reproduktioner som uppfyller följande krav skall anses vara lagenliga, eftersom det inte föreligger någon risk för att allmänheten kan förväxla dem med eurosedlar:
 - a) Reproduktioner som återger endast ena sidan av en eurosedel, enligt specifikationerna i artikel 1, under förutsättning att reproduktionens mått uppgår till minst 125 % av såväl

1.2.2007

Juridiska enheten

längden som bredden eller högst 75 % av såväl längden som bredden på respektive eurosedel enligt specifikationerna i artikel 1.

- b) Reproduktioner som återger båda sidorna av en eurosedel, enligt specifikationerna i artikel 1, under förutsättning att reproduktionens mått uppgår till minst 200 % av såväl längden som bredden eller högst 50 % av såväl längden som bredden på respektive eurosedel, enligt specifikationerna i artikel 1.
- c) Reproduktioner som återger enskilda mönsterelement på en eurosedel enligt specifikationerna i artikel 1, under förutsättning att dessa mönsterelement inte avbildas mot en sedelliknande bakgrund.
- d) Reproduktioner som återger endast en del av antingen framsidan eller baksidan av en eurosedel, under förutsättning att denna del är mindre än en tredjedel av eurosedelns ursprungliga framsida eller baksida, enligt specifikationerna i artikel 1.
- e) Reproduktioner som görs av material som är helt olikt papper, och som ser påtagligt annorlunda ut än det material som används för sedlar.
- f) Icke fysiska reproduktioner som görs tillgängliga elektroniskt på webbplatser, på trådbunden eller trådlös väg eller på annat sätt, och till vilka allmänheten har tillgång från en plats och vid en tidpunkt som de själva väljer, under förutsättning
 - att ordet SPECIMEN är skrivet diagonalt över reproduktionen i Arial eller ett typsnitt jämförbart med Arial, att längden på ordet SPECIMEN är minst 75 % av längden på reproduktionen och höjden på ordet SPECIMEN minst 15 % av bredden på reproduktionen samt att det är utfört i ogenomskinlig färg som kontrasterar med den dominerande färgen på respektive eurosedel, enligt specifikationerna i artikel 1, och
 - att upplösningen på den elektroniska reproduktionen i dess originalstorlek inte överstiger 72 dpi.

b) Förfarande för godkännande av reproduktioner av eurosedlar

På skriftlig ansökan kan ECB och i Finland Finlands Bank intyga att även reproduktioner som inte fyller kraven i punkt 3 är lagenliga, förutsatt att allmänheten inte kan förväxla dem med äkta eurosedlar. Om en reproduktion framställs på endast Finlands territorium skall ansökan enligt ovan göras hos Finlands Bank. I övriga fall skall ansökan göras hos ECB. Dessa regler gäller även digitalt material.

Någon allmänt vedertagen praxis för användning av reproduktioner av eurosedlar finns ännu inte.

c) Påföljder för upphovsrättsbrott

1.2.2007

Juridiska enheten

Bestämmelser om upphovsrättsbrott finns i 49 kap. 1 § i strafflagen och i 7 kap. 56 a § i upphovsrättslagen. Upphovsrättsbrott kan leda till böter eller fängelse i högst två år, medan upphovsrättsförseelser kan medföra böter.

1.2.2007

Juridiska enheten

3 Marksedlar

a) Finska marksedlar

Finska sedlar har reproducerats i mycket begränsad omfattning. Det har varit möjligt att med skriftligt tillstånd använda sedelreproduktioner i marknadsföring eller i annat syfte på följande villkor som fortfarande gäller:

- Reproductionen skall vara högst 50 % eller minst 150 % av den ursprungliga sedelns storlek.
- Reproductionen får inte vara tvåsidig.
- På kuponger eller dylikt får inte sedelelement av något slag återges.
- God sed skall iaktas vid användningen av sedelreproduktioner.
- Om man planerar att använda sedelreproduktioner till exempel i ett skådespel eller en film skall alla reproductionerna förses med den ansvariga personens och skådespelets eller filmens namn. Dessutom skall en tillförlitlig redogörelse lämnas för hur reproductionerna kommer att förstöras när de inte längre behövs.
- Tillståndshavaren/användaren ansvarar för att Finlands Bank inte åsamkas kostnader eller skada till följd av reproductionernas användning.
- Finlands Bank svarar inte för de restriktioner som eventuellt gäller återgivningen av sedelporträtt. Till exempel är motivet för 20-markssedeln baserat på ett fotografi taget av Studio KuvaSiskot och reproduction av framsidan av 100-markssedeln kräver tillstånd av Jean Sibelius rättsägare. Ansökan om tillstånd skall skickas till Pertti Virkkunen, Nervandergatan 1 B, 00100 Helsingfors, telefon 09-407 591.

Trots att marksedlarna upphörde att gälla som betalningsmedel den 1 mars 2002 betraktas olaglig reproduction av marksedlar som förfalskning enligt 33 kap. i strafflagen och spridning av förfalskningar dessutom som bedrägeri enligt 36 kapitlet i strafflagen.

b) Påföljder för upphovsrättsbrott

49 kap. 1 § i strafflagen och 7 kap. 56 a § i upphovsrättslagen innehåller bestämmelser upphovsrättsbrott. Upphovsrättsbrott kan leda till böter eller fängelse i högst två år, medan upphovsrättsförseelser kan medföra böter.

Finlands Bank ger råd i frågor som gäller användningen av reproductioner av euro- eller marksedlar i marknadsföring eller annat syfte.

Kontaktinformation: Finlands Bank/Juridiska enheten
PB 160
00101 HELSINGFORS
Telefon 010-831 27 30

1.2.2007

Juridiska enheten

4 Euromynt och finska mynt

För reproducering helt eller delvis av den gemensamma sidan av euromynten och för reproducering av den nationella sidan av euromynten krävs finansministeriets tillstånd. Också i immaterialrättsliga frågor (upphovsrätt och mönsterrätt) som gäller reproduktioner av finska mynt bör man vända sig till finansministeriet.

Kontaktinformation:

Finansministeriet
Budgetavdelningen
PB 28
00023 STATSRÅDET
Telefon 09-160 01 eller 09-578 11 (växel)

5 Spridning av penningimitation

Enligt 37 kap. 7 § i strafflagen är det förbjudet att för spridning till allmänheten tillverka eller anskaffa eller till allmänheten sprida blanketter, märken, bilder eller andra föremål som är förvillande lika gångbara pengar. Det är också förbjudet att sprida sådana efterbildningar i samband med reklam eller bara på skämt.

Bestämmelsen om spridning av penningimitation syftar till att förebygga missbruk av efterbildningar som framställts med nya kopieringsmetoder och som är förvillande lika lagliga betalningsmedel. Det har bedömts vara fråga om lagstridig spridning även om efterbildningen inte har spridits eller avsetts att spridas i vinningssyfte utan enbart för att fånga uppmärksamhet.

Som spridning till allmänheten betraktas all verksamhet genom vilken efterbildningar görs tillgängliga för allmänheten. Som förvillande lika anses till exempel efterbildningar i samma storlek och färg som en äkta sedel och de kan därför vara vilseledande. Exempel på detta är olika slag av kuponger med sedelmotiv. Bestämmelsen är tillämplig också på myntimitationer som är förvillande lika äkta mynt.

På en sådan gärning kan även bestämmelserna om bedrägeri tillämpas om utomstående vilseleds att ta emot efterbildningar som betalningsmedel.

I ett rättsfall har en tidskrift befunnits skyldig till spridning av penningimitation då den publicerat en tvåsidig och till storleken identisk reproduktion av en 100-markssedel.

Spridning av penningimitation kan medföra böter eller fängelse i högst ett år.